

Слабкий Г.О., Миронюк І.С., Брич В.В., Дуфинець В.А.,
Білак-Лук'янчук В.Й., Корольчук О.Л., Бутусов О.Д., Фейса І.І., Степаненко А.В.

Забезпечення ОФОГЗ «Сприяння розвитку наукових досліджень у сфері охорони здоров'я для наукового обґрунтування політики та практики» в Ужгородському національному університеті

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна

g.slabkiy@ukr.net, ivan.mironyuk@gmail.com, leravv79@gmail.com,
vizis.mukachevo@gmail.com, bilak.vika@gmail.com, step.alla@ukr.net

Слабкий Г.А., Миронюк И.С., Брич В.В.,
Дуфинец В.А., Білак-Лукьянчук В.И., Корольчук Е.Л.,
Бутусов Е.Д., Фейса И.И., Степаненко А.В.
Обеспечение ОФОГЗ «Содействие развитию научных исследований в сфере охраны здоровья для научного обоснования политики и практики» в Ужгородском национальном университете
ГБУЗ «Ужгородский национальный университет»,
г. Ужгород, Украина

Slabkiy G.O., Mironyuk I.S., Brych V.V.,
Dufynets V.A., Bilak-Lukyanchuk V.J., Korolchuk O.L.,
Butusov O.D., Feisa I.I., Stepanenko A.V.
Ensuring OFOPH “Promoting the development of scientific research in the field of health care for scientific justification of politics and practice” at Uzhhorod national university
Uzhhorod National University, Uzhhorod, Ukraine

Вступ

В Україні, відповідно до стратегічних документів ВООЗ [1,2] проводиться формування системи громадського здоров'я [3–5]. Важливе місце у цій діяльності є виконання основної оперативної функції громадського здоров'я (ОФОГЗ) «Сприяння розвитку наукових досліджень у сфері охорони здоров'я для наукового обґрунтування політики та практики» [6], що полягає в науковому обґрунтуванні розвитку системи охорони громадського здоров'я на всіх рівнях управління від місцевого до національного [7,8].

Мета роботи – оцінити виконання в Ужгородському національному університеті ОФОГЗ «Сприяння розвитку наукових досліджень у сфері охорони здоров'я для наукового обґрунтування політики та практики».

Матеріали та методи

Під час виконання дослідження було використано аналітичний метод та метод структурно-логічного аналізу. Матеріалами дослідження стали матеріали наукової діяльності співробітників кафедри наук про здоров'я УжНУ. Дослідження охоплено період 2017–2020 років.

Результати дослідження та їх обговорення

Базовою кафедрою з підготовки магістрів громадського здоров'я та проведення досліджень по забезпеченню наукового обґрунтування розвитку системи

охорони громадського здоров'я в Ужгородському національному університеті є кафедра наук про здоров'я, яка активно співпрацює з низкою провідних наукових установ країни та закордонних сусідів і практичною системою охорони громадського здоров'я.

Кафедра виконує науково-дослідну роботу «Медико-демографічна та санітарно-епідеміологічна ситуація в Закарпатській області як чинник формування регіональної системи громадського здоров'я».

Метою виконання науково-дослідної роботи є наукове обґрунтування створення функціонально-організаційної моделі територіальної системи охорони громадського здоров'я Закарпатської області для забезпечення збереження і зміцнення здоров'я населення.

Планується проведення статистичних досліджень щодо вивчення стану здоров'я населення та санітарно-епідеміологічної ситуації в Закарпатській області, та детермінант, що їх формують. Також заплановано проведення соціологічних досліджень серед медичних працівників, населення та представників органів місцевого самоврядування з питань їх оцінки стану громадського здоров'я населення Закарпатської області та шляхів збереження та покращення.

Крім того запланована з використанням «Інструменту самооцінки виконання основних оперативних функцій охорони громадського здоров'я в Європейському регіоні ВООЗ» [9] провести оцінку спроможності системи громадського здоров'я Закарпатської області забезпечити виконання основних оперативних функцій громадського здоров'я.

Об'єктом дослідження при виконання НДР є медико-демографічна ситуація в Закарпатській області та існуюча система громадського здоров'я.

Предмет дослідження – епідеміологія неінфекційних та інфекційних хвороб та фактори ризику, що їх викликають; мережа та кадрове забезпечення існуючої системи громадського здоров'я, основні показники її діяльності.

На кафедрі розроблено детальний план виконання НДР та участь кожного співробітника кафедри в її виконанні.

Першим важливим кроком наукової роботи була підготовка та проведення 24–25 травня 2017 року науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання розвитку системи громадського здоров'я в Україні». В роботі конференції прийняло участь біля 150 науковців та організаторів системи охорони громадського здоров'я із всіх регіонів України.

До конференції науковцями УжНУ були підготовлені матеріали, які були обговорені та підтримані учасниками конференції та в наступному були використані при розробці ряду чинних нормативних документів з розвитку системи охорони громадського здоров'я в Україні та підготовки магістрів громадського здоров'я:

- Проект освітньої програми і навчальних планів з підготовки магістрів громадського здоров'я;
- Пропозиції до запровадження наукової спеціальності «Громадське здоров'я» та проект паспорту наукової спеціальності «Громадське здоров'я»;
- Інформаційно-роз'яснювальна діяльність, комунікація та соціальна мобілізація в інтересах здоров'я населення в рамках системи громадського здоров'я;
- Національна бібліографія за темою громадського здоров'я (2014–2017 рр.);
- Основні терміни, які вживаються у сфері громадського здоров'я.

Необхідно відмітити, що в 2017 році під консультуванням професора Слабкого Г.О. була захищена дисертація на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук на тему «Медико-соціальне обґрунтування системи громадського здоров'я». Науковою новизною дисертації стало те, що було системно представлено проблеми громадського здоров'я в Україні та шляхи їх вирішення шляхом обґрунтування та розробки комплексної системи громадського здоров'я за рівнями управління від національного до місцевого доцільність впровадження якої доведено експертним шляхом.

В теперішній час на кафедрі аспірантами виконуються дисертаційні роботи на теми:

- Медико-соціальне обґрунтування функціонально-організаційної моделі профілактики ВІЛ-інфікування чоловіків, що мають секс з чоловіками та забезпечення їх медичною допомогою. Аспірант Служинська М.Б.

- Медико-соціальне обґрунтування функціонально-організаційної моделі комунікацій з

формування у молоді здоров'язберігаючого способу життя. Аспірант Жданова О.В.

- Детермінанти формування стоматологічного здоров'я жителів гірської зони України та обґрунтування оптимізованої моделі профілактики хвороб порожнини рота. Аспірант Пішковці А.-М.М.

- Медико-соціальне обґрунтування оптимізованої моделі дермато-венерологічної допомоги дорослому населенню. Аспірант Миронюк В.І.

- Детермінанти та обґрунтування моделі ефективної комунікації ризиків неінфекційних захворювань. Аспірант Балашов К.В.

Серед оригінальних наукових робіт, які були підготовлені та опубліковані в подальшому науковцями і стосувалися питань розвитку системи громадського здоров'я були:

Слабкий Г.О., Шафранський В.В. Концептуальні підходи до створення системи громадського здоров'я в Україні // Економіка і право. 2017. - №2. - С. 60-66.

Миронюк І.С., Слабкий Г.О., Шафранський В.В. До структури національної системи громадського здоров'я // Вісник проблем біології і медицини. – 2017. – Випуск 3, том 2, № 138. – С. 135-142.

Слабкий Г.О., Шафранський В.В., Миронюк І.С., Качала Л.О. Громадське здоров'я як наукова спеціальність // Архів офтальмології України. – 2017. – Т.5. – №1 (7) – С. 12-15.

Слабкий Г.О. Громадське здоров'я як предмет викладання / Слабкий Г.О., Миронюк І.С., Шафранський В.В., Качала Л.О. // Здоров'я нації. – 2017. – №2 (43). – С. 103-106.

Жданова О. В., Слабкий Г. О., Потокій Н. Й. Концептуальні підходи до забезпечення здорового способу життя студентської молоді // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. 2020. – №2 (84). – С. 4–9.

Миронюк І.С., Слабкий Г.О., Білак-Лук'янчук В.Й., Кручаниця В.В. Готуємо магістрів громадського здоров'я // Сучасні медичні технології, № 2, 2020. – С. 32-39.

Слабкий Г.О., Миронюк І.С., Білак-Лук'янчук В.Й. Щодо оволодіння магістрами теоретичними та практичними компетенціями відповідно до основних оперативних функцій громадського здоров'я / Г.О. Слабкий, І.С. Миронюк, В.Й. Білак-Лук'янчук // Україна. Здоров'я нації. – 2020. – № 1 (58). – С. 39-48.

Слабкий Г.О., Миронюк І.С., Брич В.В., Білак-Лук'янчук В.Й., Маркович В.П., Потокій Н.Й., Яцина А.Т., Фейса І.І., Гуцол І.Я. Освітньо-наукова програма підготовки магістрів громадського здоров'я Ужгородського національного університету очима стейкхолдерів // Україна. Здоров'я нації. 2020. – №3. – С. 67-72.

Слабкий Г.О., Білак-Лук'янчук В.Й., Кручаниця В.В. Медико-демографічні показники дитячого населення Закарпатської області як проблема громадського здоров'я регіону / Г.О. Слабкий, В.Й. Білак-Лук'янчук, В.В. Кручаниця // Україна. Здоров'я нації. – 2019. – № 4 (57). – С. 35-40.

Слабкий Г.А., МIRONЮК І.С., Білак-Лукьянчук В.І., Маркович В.П., Яцина А.Т., Гуцол І.Я., Фейса І.І. Соціальні детермінанти і ресурси здоров'я в Основах Європейської політики і стратегії для ХХІ століття: Здоров'я 2020 // Економіка і право охорони здоров'я. – 2020. – №2. – С 5-7.

Якимець В.М., Печиборщ В.П., Волянський П.Б., Кушнір В.А., Вороненко В.В., Слабкий Г.О. Функціональна підсистема медичного захисту населення при надзвичайних ситуаціях Сполучених Штатів Америки та України – порівняльна характеристика // Україна. Здоров'я нації. 2020. № 3/1 (61). - С. 29-45.

Крім того були зроблені доповіді на наступних конференціях:

Слабкий Г.О., Шафранський В.В., МIRONЮК І.С., Качала Л.О. Першочергові завдання громадського здоров'я в Україні // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції до Всесвітнього дня здоров'я 2017 р. «Депресія: давай поговоримо». Київ. 6-7 квітня. – С. 48-50.

Слабкий Г.О., МIRONЮК І.С., Шафранський В.В., Качала Л.О. Завдання та функції системи громадського здоров'я регіонального рівня // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Вплив науково-технічного прогресу на розвиток медичної науки та практики: реалії сьогодення». Київ, 14-15 липня 2017. – С. 87-90.

Слабкий Г.О., МIRONЮК І.С., Шафранський В.В., Качала Л.О. До міжсекторального підходу в системі громадського здоров'я // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Медицина ХХІ століття: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень». 28-29 липня 2017. – Дніпро, 2017. – С. 36-31.

МIRONЮК І.С., Слабкий Г.О., Білак-Лук'янчук В.Й., Брич В.В. Актуальні питання підготовки кадрів для системи громадського здоров'я України. Матеріали першого міжнародного україно-німецького симпозіуму з громадського здоров'я «Громадське здоров'я в соціальному і освітньому просторі – виклики сьогодення і перспективи розвитку», (м. Тернопіль, 25-26 вересня 2019 року). – Тернопіль: «Укрмедкнига», 2019. С. 30–32.

Слабкий Г.О., МIRONЮК І.С., Білак-Лук'янчук В.Й., Моніторинг надзвичайних ситуацій в області громадського здоров'я на регіональному рівні як важлива функція обласних центрів громадського здоров'я (на прикладі Закарпатської області). Abstracts of V International Scientific and Practical Conference Barcelona, Spain, 17-19 May 2020 – P. 184–188.

Слабкий Г.О., Білак-Лук'янчук В.Й. Проблема стигми та дискримінації ВІЛ-позитивних людей в Україні / Г.О. Слабкий, В.Й. Білак-Лук'янчук // Матеріали 5th International Scientific Conference Science progress in European countries: new concepts and modern solutions, Штутгарт, Німеччина, 28th February 2019. – Штутгарт, 2019 – С. 481-493.

Volodymyr P. Markovych, Valeriya V. Brych, Ivan S. Myronyuk, Hennadiy O. Slabkiy. Чому Україні необхідно інвестувати в профілактику і реабілітацію / Abstract book

«Public health in Ukraine – Modern challenges and developing prospects», 23-24 April 2020, Sumy, Ukraine // Wiadomości Lekarskie (Польща). – Volume LXXIII, ISSUE 5, May 2020. – P. 1069.

Слабкий Г.О., МIRONЮК І.С., Білак-Лук'янчук В.Й. Спільні задачі первинної медико-санітарної допомоги та системи громадського здоров'я по збереженню здоров'я населення // тези доп. учасників міжнародної науково-практичної конференції «Міждисциплінарні аспекти скринінгу, профілактики та лікування в роботі лікаря первинної ланки» (Україна. м. Ужгород, 8–9 квітня 2020 р.). Здоров'я Нації, Ужгород, 2020. №2. С.171.

МIRONЮК І.С., Слабкий Г.О., Білак-Лук'янчук В.Й. Актуальні питання підготовки та майбутнього працевлаштування магістрів громадського здоров'я Матеріали Всеукраїнської науково-практичної он-лайн конференції «Профілактика захворюваності та смертності серед дітей та підлітків, пов'язаних з ризикованою поведінкою», Запоріжжя, 21 травня 2020. - С. 58.

Білак-Лук'янчук В.Й. Особливості формування програм контролю за інфекційними хворобами в Закарпатській області та на її адміністративних територіях / В.Й. Білак-Лук'янчук, І.С. МIRONЮК, Г.О. Слабкий, Д.М. Морека, Д.М. Леньо // Actual trends of modern scientific research. Abstracts of the 1st International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Munich, Germany. 2020. Pp. 70-76.

Слабкий Г.О., МIRONЮК І.С., Дуфинець В.А., Білак-Лук'янчук В.Й., Брич В.В., Потокій Н.Й., Гуцол І.Я. Підготовка до проведення оцінки та управління якістю життя населення як складова загальної підготовки магістрів громадського здоров'я / Modern science: problems and innovations. Abstracts of the 8th International scientific and practical conference. SSPG Publish. Stockholm, Sweden. 2020. P. 84-88.

Слабкий Г.О., МIRONЮК І.С., Дуфинець В.А., Білак-Лук'янчук В.Й., Брич В.В., Потокій Н.Й., Гуцол І.Я. Щодо вивчення магістрами громадського здоров'я методології формування програм збереження здоров'я населення на рівні об'єднаної громади / Fundamental and applied research in the modern world. Abstracts of the 3rd International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. 2020. P. 565-568.

Слабкий Г.А., МIRONЮК І.С., Брич В.В., Білак-Лукьянчук В.І., Потокій Н.І. Основи Європейської політики і стратегія для ХХІ століття: здоров'я, фактори образу життя і поведінки / Матеріали конференції «Актуальні питання громадського здоров'я» (20 лютого 2020 року, м. Ужгород). – Економіка і право охорони здоров'я. – 2020. – №2 (12). – С. 70.

За період епідемії COVID-19 було проаналізовано розвиток епідемії в регіоні та підготовлено публікації:

Білак-Лук'янчук В.Й., МIRONЮК І.С., Слабкий Г.О., Роль обласного центру громадського здоров'я в інформуванні населення про розвиток пандемії коронавірусу та засобах профілактики зараження (на прикладі Закарпатської області). Perspectives of world science and education Abstracts of IX International Scientific

and Practical Conference Osaka, Japan, 20-22 May 2020. – С. 333–339.

Слабкий Г.О., Миронюк І.С., Білак-Лук'янчук В.Й., Брич В.В., Потокий Н.Й., Яцина А.Т., Гуцол І.Я., Фейса І.І. Діяльність системи громадського здоров'я по збереженню здоров'я населення в період пандемії COVID-19 (на прикладі Закарпатської області) / Eurasian scientific congress. Abstracts of the 8th International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing, Barcelona, Spain. 2020. P. 80–85.

За результатами наукових досліджень внесено наступні галузеві нововведення, які МОЗ та НАМН України рекомендували для впровадження:

Слабкий Г. О., Дудник С. В., Скрип В. В. Методологія оцінки стану здоров'я населення та діяльності системи охорони здоров'я в регіональному аспекті. Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2017, вип. 3. Реєстр. № 251/3/16.

Слабкий Г. О., Миронюк І. С., Дудник С. В., Качала Л. О., Крисько М. О., Білак-Лук'янчук В. І. Шляхи та заходи інтеграції медичною допомогою з ВІЛ/СНІДу на первинний рівень. Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2017, вип. 3. Реєстр. № 259/3/16.

Миронюк І. С., Шафранський В. В., Закрутько Л. І., Качала Л. О., Дудник С. В. Система підготовки магістрів за навчально-науковою програмою. Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2018, вип. 4. Реєстр. № 227/4/17.

Слабкий Г. О., Миронюк І. С., Шафранський В. В., Закрутько Л. І., Качала Л. О., Дудник С. В. Функціонально-структурна модель регіонального центру громадського здоров'я. Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2018, вип. 4. Реєстр. № 228/4/17.

Слабкий Г. О., Миронюк І. С., Шафранський В. В., Закрутько Л. І., Качала Л. О., Дудник С. В. Задачі та функції громадського здоров'я регіонального рівня. Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2018, вип. 4. Реєстр. № 229/4/17.

Слабкий Г.О., Миронюк І.С., Білак-Лук'янчук В.Й., Закрутько Л.І., Качала Л.О., Дудник С.В. Модель концептуальних підходів до подолання стигми та дискримінації по відношенню до ЛЖВ. Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2018, вип. 4. Реєстр. № 230/4/17.

Слабкий Г. О., Миронюк І. С., Шафранський В. В., Закрутько Л. І., Дудник С. В. Функціонально-організаційна система громадського здоров'я України. Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2018, вип. 4. Реєстр. № 231/4/17.

Слабкий Г.О., Миронюк І.С., Білак-Лук'янчук В.Й., Закрутько Л.І., Качала Л.О., Дудник С.В. Функціонально-організаційна модель подолання стигми та дискримінації по відношенню до людей, що живуть з ВІЛ. Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2018, вип. 4. Реєстр. № 234/4/17.

Слабкий Г. О., Миронюк І. С., Шафранський В. В., Закрутько Л. І., Качала Л. О., Дудник С. В. Задачі та функції громадського здоров'я центрального рівня. Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я. 2018, вип. 4. Реєстр. № 235/4/17.

Важливою складовою наукового забезпечення розвитку системи громадського здоров'я та наукової діяльності кафедри є залучення магістрів до даного виду діяльності. Тематику магістерських робіт затвердженні наступні, які стосуються вказаної тематики:

- Епідемічна ситуація в Закарпатській області на вакцинованості інфекції, як проблема громадського здоров'я;

- Захворюваність населення Закарпатської області на туберкульоз та заходи подолання епідемії в системі громадського здоров'я;

- Рівень санітарної освіти міського населення, як фактор формування відповідального ставлення до особистого здоров'я та шляхи її підвищення в системі громадського здоров'я;

- Характеристика інтернет-залежностей студентської молоді та її вплив на якість життя та рівень навчання;

- Обґрунтування системи моніторингу захворювань населення на інфекційні хвороби на регіональному рівні в системі громадського здоров'я;

- Закарпаття, як ендемічна зона йододефіциту, його вплив на здоров'я та шляхи подолання в системі громадського здоров'я;

- Епідеміологія дітей з особливими потребами в Закарпатській області та шляхи забезпечення їх якості життя в умовах впровадження системи громадського здоров'я;

- Технології та способи кризової комунікації при надзвичайних ситуаціях в системі громадського здоров'я та інші.

За 2019–2020 навчальний рік магістрами підготовлено більше 50 наукових публікацій в тому числі 15 в фахових наукових журналах із яких 11 самостійних. Опубліковано 35 тез в матеріалах міжнародних та національних наукових конференцій. 3 магістрів стали переможцями студентських міжнародних конференцій в м. Самарканді (Узбекистан) та Михайлівці (Словаччина).

Результати даної діяльності знаходять відображення при підготовці методичного забезпечення навчального процесу підготовки магістрів громадського здоров'я. Так, за останній час були підготовлені та видані наступні навчально-методичні матеріали:

Терміни в системі громадського здоров'я. Термінологічний словник. Перша частина / Г.О. Слабкий, І.С. Миронюк, В.В. Брич, В.Й. Білак-Лук'ячук, Маркович В.П., Кручаниця В.В., Фейса І.І., та ін. – Ужгород, 2020 – 149 с.

Терміни в системі громадського здоров'я. Термінологічний словник. Друга частина / Г.О. Слабкий, І.С. Миронюк, В.В. Брич, В.Й. Білак-Лук'ячук, Маркович В.П., Кручаниця В.В., Фейса І.І., Покотій Н.Й. та ін. – Ужгород, 2020 – 198 с.

Терміни в системі громадського здоров'я. Термінологічний словник. Третя частина / Г.О. Слабкий, І.С. Миронюк, В.В. Брич, В.Й. Білак-Лук'ячук, Маркович В.П., Кручаниця В.В., Фейса І.І., Покотій Н.Й. та ін. – Ужгород, 2020 – 95 с.

Основи харчування: підручник / М.І. Кручаниця, І.С. Миронюк, Н.В. Розумикова, В.В. Кручаниця, В.В. Брич, В.П. Кіш. – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2019. – 252 с.

Знаменська М.А., Слабкий Г.О., Знаменська Т.К., Жданова О.В. Комунікації в охороні здоров'я. Навчальний посібник. Житомир. Видавець О.О.Євенок, 2019. – 40 с.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять з дисципліни «Громадське здоров'я з основами

епідеміології» / укладачі: І.С. Миронюк, В.В. Брич; Ужгород, 2020. 60 с.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять з дисципліни «Основи раціонального харчування» / укладачі: В.В. Брич, І.С. Миронюк, М.М. Дуб; Ужгород, 2020. – 94 с.

Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Основи здорового способу життя» / Укладачі: В.В. Брич, І.С. Миронюк, М.М. Дуб, В.Й. Білак-Лук'ячук; Ужгород, 2020. 75 с.

Збірник матеріалів щодо здорового харчування (для працівників системи охорони здоров'я). В.В. Брич, В.Й. Білак-Лук'ячук., Г.О. Слабкий. Ужгород, 2020. – 60 с.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням розвитку системи охорони громадського здоров'я в Закарпатській області.

Висновки

Для науковців Ужгородського національного університету і безпосередньо кафедри наук про здоров'я наукові дослідження з розвитку системи охорони громадського здоров'я є пріоритетними.

Література

1. Европейский план действий по укреплению потенциала и услуг общественного здравоохранения. Копенгаген: Европейское региональное бюро ВОЗ, (документ EUR/RC62/12), 2012. 52 с.
2. Основы Европейской политики поддержки государства и общества в интересах здоровья и благополучия. Копенгаген: Европейское региональное бюро ВОЗ, (документ EUR/RC62/12). 2012. Доступно з: <http://www.euro.who.int/PubRequest?language=Russian>.
3. Про схвалення Концепції розвитку системи громадського здоров'я: Розпорядження Кабінету Міністрів України №1002-р від 30.11.2016 Доступно з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1002-2016-%D1%80>.
4. Про внесення змін до постанови КМУ від 29.04.2015 р. № 266 : постанова КМУ від 02.02.2017 р. № 53 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>. – Назва з екрана.
5. Про розвиток системи громадського здоров'я в Україні : матеріали круглого столу, 22.04.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.moz.gov.ua/ua/portal/pre_20160423_a.html. – Назва з екрана.
6. Жаліло Л. І. Державне регулювання охорони громадського здоров'я: методичні рекомендації / Л. І. Жаліло, О. І. Мартинюк. – Київ : НАДУ, 2009. – 66 с.
7. Москаленко М. Ф. Принципи побудови оптимальної системи охорони здоров'я: український контекст : монографія / М. Ф. Москаленко. – Київ : Книга плюс, 2008. – 320 с.
8. Кульгінський Є. Теоретико-методологічні основи «здоров'я у всіх державних політиках» як базовий принцип забезпечення розвитку суспільного здоров'я / Є. Кульгінський // Ефективність державного управління : зб. наукових праць. – 2015. – Вип. 44. – С. 43–52.
9. Інструменти самооцінки виконання основних оперативних функцій охорони громадського здоров'я в Європейському регіоні ВООЗ. Європейське регіональне бюро ВООЗ, 2017. – 120 с.

References

1. Europejskiy plan deistviy po ukrepleniyu potentsyala y usluh obshchestvennogo zdravookhraneniya. Kopenhagen: Evropeyskoe rehyonalnoe biuro VOZ, (dokument EUR/RC62/12), 2012. 52 s.
2. Osnovy Evropeyskoy politiki podderzhki gosudarstva i obschestva v interesah zdorovya i blagopoluchiya. Kopenhagen: Evropeyskoe regionalnoe byuro VOZ, (dokument EUR/RC62/12). 2012. Dostupno z: <http://www.euro.who.int/PubRequest?language=Russian>.
3. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku systemy hromadskoho zdorovia: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy №1002-r vid 30.11.2016 Dostupno z: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1002-2016-%D1%80>.

4. Pro vnesennia zmin do postanovy KМУ vid 29.04.2015 r. № 266: postanova KМУ vid 02.02.2017 r. № 53 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.kmu.gov.ua>. – Nazva z ekrana.
5. Pro rozvytok systemy hromadskoho zdorovia v Ukraini: materialy kruhloho stolu, 22.04.2016 r. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/pre_20160423_a.html. – Nazva z ekrana.
6. Zhalilo L. I. Derzhavne rehulivannia okhorony hromadskoho zdorovia: metodychni rekomendatsii / L. I. Zhalilo, O. I. Martyniuk. – Kyiv: NADU, 2009. – 66 s.
7. Moskalenko M. F. Pryntsyipy pobudovy optymalnoi systemy okhorony zdorovia: ukrainskyi kontekst : monohrafiia / M. F. Moskalenko. – Kyiv: Knyha plius, 2008. – 320 s.
8. Kulhinskyi Ye. Teoretyko-metodolohichni osnovy «zdorovia u vsikh derzhavnykh politykakh» yak bazovyi pryntsyipy zabezpechennia rozvytku suspilnoho zdorovia / Ye. Kulhinskyi // Efektyvnist derzhavnoho upravlinnia: zb. naukovykh prats. – 2015. – Vyp. 44. – S. 43–52.
9. Instrumentu samoosinky vykonannia osnovnykh operatyvnykh funktsii okhorony hromadskoho zdorovia v Yevropeiskomu rehioni VOOZ. Yevropeiske rehionalne biuro VOOZ, 2017 – 120 s.

Дата надходження рукопису до редакції: 21.10.2020 р.

Мета: оцінити виконання в Ужгородському національному університеті ОФОГЗ «Сприяння розвитку наукових досліджень у сфері охорони здоров'я для наукового обґрунтування політики та практики».

Матеріали та методи. Під час виконання дослідження було використано аналітичний метод та метод структурно-логічного аналізу. Матеріалами дослідження стали матеріали наукової діяльності співробітників кафедри наук про здоров'я УжНУ. Дослідженням охоплено період 2017–2020 років.

Результати. Працівниками кафедри наук про здоров'я проводиться значна наукова діяльність у напрямку наукового забезпечення розвитку системи охорони громадського здоров'я яка полягає в виконанні науково-дослідну роботу «Медико-демографічна та санітарно-епідеміологічна ситуація в Закарпатській області як чинник формування регіональної системи громадського здоров'я». Крім того проводяться оригінальні дослідження, працівники виступають на наукових конференціях. До даного виду діяльності залучаються магістри.

Висновки. Для науковців Ужгородського національного університету і безпосередньо кафедри наук про здоров'я наукові дослідження з розвитку системи охорони громадського здоров'я є пріоритетними.

Ключові слова: наукові дослідження, громадське здоров'я, розвиток, Ужгородський національний університет.

Цель: оценить выполнение в Ужгородском национальном университете ОФООЗ «Содействие развитию научных исследований в сфере охраны здоровья для научного обоснования политики и практики».

Материалы и методы. Во время выполнения исследования были использованы аналитический метод и метод структурно-логического анализа. Материалами исследования стали материалы научной деятельности сотрудников кафедры наук о здоровье УжНУ. Исследованием охвачен период 2017–2020 годов.

Результаты. Сотрудниками кафедры наук о здоровье проводится значительная научная деятельность в направлении научного обеспечения развития системы общественного здоровья, которая состоит в выполнении научно-исследовательской работы «Медико-демографическая и санитарно-эпидемиологическая ситуация в Закарпатской области как составляющая формирования региональной системы общественного здоровья». Кроме того, проводятся оригинальные исследования, сотрудники выступают на научных конференциях. К данному виду деятельности привлекаются магистры.

Выводы. Для научных сотрудников Ужгородского национального университета и непосредственно кафедры наук о здоровье научные исследования по развитию системы охраны общественного здоровья являются приоритетными.

Ключевые слова: научные исследования, общественное здоровье, развитие, Ужгородский национальный университет.

The goal of study: to evaluate the implementation at Uzhhorod National University of OFOPH "Promoting the development of scientific research in the field of health care for scientific justification of policy and practice".

Materials and methods. Analytical method and method of structural-and-logical analysis were applied in the course of study. The materials of scientific activity of employees of the Department of Health Sciences of UzhNU were used as the materials of this study. The study covered the period 2017–2020.

Results. Employees of the Department of Health Sciences conduct significant scientific activity in the direction of scientific support of the development of the public health system, which consists in the implementation of research work "Medical-and-demographic and sanitary-and-epidemiological situation in Transcarpathian region as a factor of formation of the regional public health system". In addition, original researches are conducted, employees take part in scientific conferences. Masters are involved in this type of activity.

Conclusions. For scientists of Uzhhorod National University and directly the Department of Health Sciences, scientific researches on the development of the public health system are a priority.

Key words: scientific research, public health, development, Uzhhorod National University.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Conflicts of interest: absent.

Відомості про авторів

Слабкий Геннадій Олексійович – д.мед.н., проф., завідувач кафедри наук про здоров'я ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; пл. Народна, 3, м. Ужгород, Закарпатська обл., 88000, Україна. g.slabkiy@ukr.net.

Миرونюк Іван Святославович – д.мед.н., проф., декан факультету здоров'я та фізичного виховання, професор кафедри наук про здоров'я ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; пл. Народна, 3, м. Ужгород, Закарпатська обл., 88000, Україна. ivan.mironyuk@gmail.com.

Брич Валерія Володимирівна – к.мед.н., доцент кафедри наук про здоров'я ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; пл. Народна, 3, м. Ужгород, Закарпатська обл., 88000, Україна. leravvv79@gmail.com.

Дуфинець Василь Андрійович – д.мед.н., доцент кафедри наук про здоров'я ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; пл. Народна, 3, м. Ужгород, Закарпатська обл., 88000, Україна. vizis.mukachevo@gmail.com.

Білак-Лук'янчук Вікторія Йосипівна – к.мед.н., доцент кафедри наук про здоров'я ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; 88000 пл. Народна, 3, м. Ужгород, Україна. bilak.vika@gmail.com.

Корольчук Олена Ласлівна – кандидат наук з державного управління, доцент кафедри наук про здоров'я ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; 88000 пл. Народна, 3, м. Ужгород, Україна.

Бугусов Олександр Дмитрович – кандидат економічних наук, доцент кафедри наук про здоров'я ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; 88000 пл. Народна, 3, м. Ужгород, Україна.

Фейса Іван Іванович – старший викладач кафедри громадського здоров'я ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; 88000 пл. Народна, 3, м. Ужгород, Україна.

Степаненко Алла Василівна – д.мед.н., професор, професор кафедри організації медичного забезпечення збройних сил, Українська військово-медична академія Міністерства оборони України; м. Київ, вул. Московська 45/1, будівля 33 01015, Україна. step.alla@ukr.net.